

CO TO JEST ASCEZA?

wyższe, są poniekąd stańsze od wartości materialnych, niższych obiektywnie. Człowiek mocniej, bezpośrednio, odczuwa to, co materialne, to, co podpada pod zmysły i przynosi im zadowolenie. Tym się właśnie tłumaczy siła wartości materialnych w człowieku jako podmiocie — ich siła subiektywna. Wartości duchowe nie mają takiej siły bezpośrednio, więc zdobywają człowieka z taką łatwością i nie przyciągają z taką mocą. Dlatego też w konflikcie z wartościami materialnymi, zmysłowymi, często ponoszą klęskę. Klęska taka to klęska człowieka, właśnie bowiem wartości duchowe, moralne, stanowią o jego doskonałości. Zrozumiała więc rzecz, iż człowiek musi się bronić przed tą klęską, że musi czynić wszystko, co w jego mocy, aby zapewnić zwycięstwo wartościom, które słabiej przeżywa, które dotychczas mniej go pociągają i angażują. Musi zatem

ale jest ona, przynajmniej w dużej swej części, normalnym i koniecznym współczynnikiem życia moralnego człowieka. Oznacza po prostu, tylko rzetelne i bezkompromisowe zaangażowanie się człowieka w pracę nad sobą, w dzieło moralnego doskonalenia się i dojrzewania. Inną rzeczą, iż często nie poprzestaje na zakresie przykazań, ale usiłuje sięgać do dziedziny rad ewangelicznych. Owszem, realizacja tych ostatnich w szczególnej mierze domaga się ascezy.

Nie wolno jednak z tego powodu mniemać, iż asceza polega na ucieczce od życia. Wręcz przeciwnie, ma ona człowiekowi zapewnić pełnię życia przez doskonałe opanowanie najtrudniejszych jego dziedzin. Przez ascezę ma człowiek właśnie wejść we wszystkie wartości i przeżywać je w ich, jak największej prawdzie, bez złudzeń i bez rozczarowań. Asceza ma gruntowny

który stanowi charakterystyczną właściwość ascezy, szczególnie mocno wychodzi wówczas, gdy człowiek widzi w realizacji doskonałości moralnej drogę do obiektywnego Dobra bezwzględniego — drogę do Boga. Obiektywnie też służy ona do tego, aby wszystkie wartości rzetelnie uporządkowane wysiłkiem człowieka znalazły się w prawidłowym stosunku do Dobra najwyższego. Stosunek taki siłą faktu uwydatnia to Dobro bardziej, przynosi chwalebę Bogu (mówiąc językiem religijnym) człowieka zaś wobec tego z Bogiem mocniej zespolą. Człowiek tak jak każde stworzenie jest zależny od Boga w życiu, niejako zespolony z Nim na zasadzie bytu. Asceza prowadzi człowieka do mocnego zespolenia z Bogiem na zasadzie dobra. W niej przeto wyraża się najgłębszy styl moralności.